GAZETA KRAKOWSKA

Nro 83.

z KRAKOWA dnia 17 PAŹDZIERNIKA 1824 roku w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 8 Października.

Jego Cesarzewicowska Mość Wielki Xiążę Michał przybył dnia 4 b. m. wieczorem do tuteyszey stolicy.

Tegoż dnia wyiechał z Warszawy do Petersburga JW. Stefan Hrabia Grabowski, Jenerał Brygady, Zastępca Ministra Sekretarza Stanu.

W Sobotę, to iest: dnia 9 Październiką r. b. o godzinie wpół do trzeciey z południa, rozpocznie się w Pracowni Chemiczney Królewskiego Warszawskiego Uniwersytetu, Kurs Chemii experymentalney stosowaney do Rolnictwa, tudzież i do tych rodzaiów przemysłu, które w bliższym związku z rolnictwem zostaią. — Takowy Kurs ciągle w Poniedziałki i Soboty, o wyżey wymienioney godzinie odbywać się będzie.

Z Petersburga d. 10 Września d. K.

(Z Kuryiera Litewskiego.)

Gazeta Akademicka o podróży J. C. M. zawiera następuiące doniesienia:

Jego Cesarska Mość przybył do miasta Serpuchowa, d. 22 Sierpnia o godzinie 4tey zpołudnia, o godzinie zaś 5tey w pożądanym stanie zdrowia, udał się do Kaszira. W nocy z dnia 22 na 23 Sierpnia o godzinie 1szey zpółnocy, Jego Cesarska Mość przybył do miasta Zarayska, i raczył mieć nocleg w domu kupców Krupienników ych. Na drodze do Kaszira Nayiaśnieyszy Pan spotkany był na granicy Gubernii Ryazańskiey przez Jenerał - Gubernatora Alexandra Dymitrowicza Bałaszowa, a u rogatek w Zarayku przez Horodniczego, wśród odgłosu dzwonow i radośnych okrzyków w wielkiem mnóstwie zgromadzonego ludu, a miasto całe było oświecone. Po przybyciu Jego Cesarskiey Mości do przygotowanego domu, gospodarz, Głowa miasta, ze zgromadzeniem obywateli otrzymał szczęście, ofiarować Nayiaśnieyszemu Panu chleb i sól. Zrana d. 23 przedstawiani byli Jego Cesarskiey Mości, za Naywyższem zezwoleniem, przez Naczelnika Głównego Sztabu Jenerał - Adjutanta Barona Dybicza, Urzędnicy woyskowi i cywilni oraz szlachta; o godzinie 10tey przed południem Cesarz Jegomość w dalszą udał się drogę do miasta Ryazania, gdzie tegoż dnia 23 w pożądanym

tanie zdrowia stanąwszy, prosto udał się do Kościoła Katedralnego Wniebowzięcia Panny Maryi. Nayprzewieleb. Jeymszy Biskup Tulski powitał Monarchę krótką przemową. Nayiaśnieyszy Pan postanowił zabawić w tem mieście do dnia 25 Sierpnia.

Z Nawogrodu - Niższego 23 Sierpnia.

Jego Królewska Wysokość Xiążę Alexander Wirtembergski, przybył do Nowogrodu - Niższego, w czasie trwaiącego Makaryewskiego iarmarku, dnia 15 teraźnieyszego Sierpnia, i stanął w domu należącym do kantoru gościnnego dworu. Dnia następnego odwiedził cerkiew Jarmarcznego Soboru, obeyrzał cały prawie dwór gościnny; tegoż dnia przyymował obywateli stanu szlacheckiego, duchowieństwo i znakomitszych kupcow. Jego Królewska Wysokość zabawiwszy tu do 22 Sierpnia, o południu udał się wodą przez Kazań do Astrachanu.

Z Paryża d. 30 Września.

Wiazd Króla d. 27 iakkolwiek dzień był posępny, odbył się w zupełnym porządku. Gdy Krol przeieżdzał około pałacu Elisee Burbon, pokazano mu dwoie dzieci Xiężny Berry, ktore z okna rękami klaskały. Po 10 minutach na godzinę drugą przybył Król do kościoła Panny Maryi i był od Arcybiskupa Paryzkiego przyięty i na tron zaprowadzony. Po prawey stronie stali Xiążęta, a po lewey Ministrowie i pierwsi urzędnicy Dworu. Kościół aż do natłoku zapełniony był ludem. Trzy wielkie chory kapeli grały muzykę kompozycyi P. Le-suer. Król prawie podczas całego nabożeństwa klęczał. O godzinie kwandrasoś na czwartą wyszedł Król z kościoła. Gdy orszak przybył do mostu kunsztow, młoda kobieta, około 23 lat maiąca, która kilkokrotnie usiłowała przedrzeć się przez szeregi woyska, rzuciła się nagle przed konia Królewskiego, trzymaiąc w ręce papier i nie mogąca w wielkiem poruszeniu wymowić iak tylko słowa: moy mąż! Król dał znak, aby ią przypuszczono, podał iey rękę, ktora rzuciła się do nóg iego i oddała mu pismo. "Mocno obowiązany iestem, rzekł do niey Król, moie dziecię! Wszyscy widze byli tą sceną aż do łez poruszonemi i żołnierze zaledwo potrafili lud wstrzymać, ktory cisnął się dla uściskania nog Monarchy. Gdy orszak przybył przed Louvre, uścisnął Król rękę starego Gubernatora Margr. d' Autichamp. Przyiął wszystkie kwiaty, które mu podane zostały i 400 prośb. Nie ieden przypomniał sobie z tego powodu słowa S. Ludwika, które wyrzekł umieraiąc do syna swego: "Synu móy, bądź litościwy dla ubogich, uciśnionych i nieszczęśliwych, pocieżaych i wesprzyy ile możesz, i dopomoz do doyscia sprawiedliwości.„ O godzinie 3 kwadranse na 4tą przybył Krol do zamku Tuilleries przy huku dział i przez Gubernatora był przyięty. Gdy wszedł do zamku, rzekł: "Nie iestem utrudzony, dobrze mi iest i wdzięczny Wam iestem za dobre przyięcie.„ Delfinowey, która go prosiła, aby cokolwiek wypoczął, odpowiedział J. K. M. uśmiechaiąc się: że miłość ludu zapominać mi każe o trudach i nawet czasie. Od bramy aż do zamku towarzyszyły Królowi ustawiczne okrzyki l du. W wieczór wszystkie publiczne gmachy i nawet domy prywatne były wiecone.

Monitor ogłosił iuż 95 adressów od miast, sądów, i t. d. do Króla z powodu iego wstąpienia na tron.

Z porady Ministra Domu Królewskiego utworzony będzie osobny komitet względem pensyy i wsparciów.

Jenerał Jomini, adjutant N. Cesarza Rossyi, poiechał do Petersburga.

Officerom bez służby, którzy bez pozwolenia do Paryża przybyli, nakazano we 24 godzinach wyiechać do mieysc swoich.

Xiąże Bordeaux mianowany został pułkownikiem jenerałem gwardyi Szwaycarskiey.

D. 19 b. m. umarł w Carcasone tamteyszy Biskup X. de la Porte.

D. 10 b. m. żandarmeryia w Pau znalazła w publiskim lesie dwóch zabitych Hiszpanow, którzy przez dwóch swoich ziomków zamordowanemi zostali, i była tak szczęśliwą, że i zabóyców odkryła.

Na teatrze Odeon wystawiona niedawno została nowa traiedyia "Marszałek Biron," (który za spisek przeciw Henrykowi IV stracony został.) Sztuka podobała się, ale autor iey niechciał nazwiska swego wyiawić.

Przy flocie Egipskiey nieznayduie się ani ieden przewozowy statek Francuzki.

Dziennik Paryzki umieścił opis Azyi przez Klaprotha.

— Dnia 1 Października. —

Dziś o godzinie w pół do 12tey udał się J. K. M. z Xiążętami i licznym orszakiem na pole Marsowe, gdzie odbył przegląd przeszło 20,000 woyska. O godzinie 4 powrócił Król do zamku. Potem dzieci Xiężney Berry bawiły przeszło godzinę u J. K. Mci. Teraz przyprawadzane bywaią codziennie podczas wetów do pokoiów Królewskich.

Rozporządzeniem Królewskiem z dnia wczorayszego zniesiona została cenzura Gazet tuteyszych. Scieśnienie to wolności druku trwało więc tylko dni 45.

Pułkownik Marion de Beaulieu wyznaczony iest od Króla do sprostowania granicy od strony Sardynii.

P. Chateaubriand miał ofiarowaney sobie od Króla 12000 fr. pensyi nieprzyiąć.

W Reims czynią z pośpiechem przygotowania do koronacyi Króla, i duch spekulacyi iest iuż w ruchu.

Dziennik Paryzki proponuie uchylenie obmierzłych nazwisk dzienników liberalnych, ultra, i t. d. i ieżeli potrzebną iest polityczna oppozycyia, tedy nadane bydź iey ma inne nazwisko.

Alzackie fabryki znacznie się od niejakiego czasu podniosły przez kommissa z Ameryki; artykuły bawełniane zdrożały o czwartą część. Tytuń obficie tamże się obrodził.

Sławne wyrazy, które Król d. 17 Września do Parów i Deputowanych wyrzekł: "Przyrzekłem iako poddany utrzymać konstytucyią; teraz użyię tylko mey władzy na iey utwierdzenie. Ufność w moich poddanych iest zupełna," są teraz na bronzowym medalu wybite.

P. Heredia, ktory od rządu Hiszpańskiego posłany był do Londynu, dla obrachowania pretensyi Rządu Angielskiego do Hiszpanii, i P. Onis, były Hiszpański Poseł w Waśingtonie, Neapolu i Londynie, przybyli przed kilku dniami do Bordeaux. Pierwszy uda się do Madrytu, a drugi do brata swoiego do Montauban.

Umieszczona w Gazecie Bordeaux wiadomość, iakoby flotta Rossyska z 25,000 lądowego woyska do Maiorki przybyła, ogłasza Dziennik Gwiazda za zupełnie bezzasadną.

Z Madrytu d. 22 Września.

D. 18 b. m. o godzinie 5 zpołudnia nadbiegł tu goniec z wiadomością o śmierci Króla Francuzkiego Ludwika 18go. Król nakazał trzęchmiesięczną żałobę Dworską, to iest o połowę dłuższą iak zwykle w Hiszpanii noszoną bywa po Krolach Francuzkich. Ciało dyplomatyczne, grandowie Hiszpańscy i Jenerałowie oświadczyli Jenerałowi Digeon swoie pożałowania.

N. Król mieszka ciągle ieszcze w zamku St. Ildefonso. D. 13 i 14 odwiedził tylko z Królową Segovia, i publiczne tamteysze zakłady obeyrzał.

Z Tortosy wszystkie woyska posłane zostały do Alsakes, gdzie iak Jenerał kapitan Walencyi doniósł, buntownicy wylądować chcieli.

Miasto Torre de Pedro-Gil i wszyscy, którzy przyłożyli się do schwytania Riego, otrzymali szczególnieysze łaski. Dar z 800 realów dla San Jago (gdzie Riego był poymany) na coroczną uroczystość, powiększony został do 1000 realów. Dzień, w którym Riego poymany został, obchodzony bydź ma corocznie uroczyście, i Guerrero, który naypierwszy schwytał Riego, nosić ma podczas processyi chorągiew. Ten i bracia Lopez Sara otrzymaią domy w Torre, 20 fanegów żyta i 600 realów.

W nocy na 6ty b. m. tak mocny wicher w Manresa (Katalonii) powstał, iż obalił fabrykę szokolady, w ktorey ośm osób utraciło życie. Takiż wicher wzniósł się na Minorce; pozrywał dachy, poobalał murowane parkany i odwieczne dęby z korzeniami powyrywał. Potem nastąpił wielki grad z ulewą, która 4 godziny trwała, i domy i towary zupełnie zniszczyła. Na 9 stóp wysoko stała woda na rowninie St. Jean przy Mahon, i pozabierała sprzęty, drzewa fruktowe i t. d. i związek z resztą wyspy był do 8 Września przerwany.

Jlość posełanych z Mexyku pieniędzy do Hiszpanii na rachunek skarbu publicznego od r. 1690 do 1807 wynosi do 1052 mill. 579,000 piastrów, z których przypada na rok około 14 mill. a z tych trzy czwarte części wchodziły do stolicy. W r. 1805 dostawiła Mennica Mexyańska 27 mill. 165,888 piastrów. Przez zaburzenia zmnieyszyło się tak dalece wydobywanie kruszczu, iż w r. 1821 niedostarczyła iak 5 mill. 903.526 piastrów.

Z Hawanny nadeszło urzędowe doniesienie, iż fregata Sabina zaopatrzyła zupełnie żywnością twierdzę St. Jean d' Ulloa.

— D. 23 —

P. Zea Bermudez obiął d. 15 b. m. wydział spraw zagranicznych bez wykonania nawet przysięgi. Sądzą zatem, że niedługo będzie Ministrem, zwłaszcza, iż duchowieństwu nie iest przychylnym.

Margr. de Lasanj, Jenerał kapitan Nawarry, poiechał z rozkazu Króla do Waladolidy i zastępować tam będzie tymczasowo znanego byłego Naczelnika woyska wiary Santos-Ladron.

Pomiędzy nowo uwięzionemi osobami znayduie się były urzędnik górniczy który d. 30 Maia 1822 nastawał na ży-

cie Infanta Karola w Araniuez i niedawno na czele bandy w Taranzon poymany został; daley wydawca *Diario nuevo* Gazety Madryckiey za rządu Stanów i inny ieszcze Gazeciarz. Na widok tych osób krzyczał lud: niech żyie Król! śmierć zdraycom! D. 17 zostało dwóch ludzi z bandy pod Taranzon schwytanych za bramą Madrycką rozstrzelanych.

Gdy Poseł Zjednoczonych Stanów dowiedział się od Konsula w Almeria, iż pomiędzy poymanemi przez woyska Królewskie jeńcami znayduie się Amerykanin, podał za nieszczęśliwym notę do Ministra Hiszpańskiego, i oraz napisał do osób maiących przystęp do Króla, aby prosili Króla o łaskę. Jakoż starania iego nie były daremne; J. K. M. przebaczył Amerykanowi i Poseł udzielił zaraz rozkaz Konsulowi w Almeria, aby go na pierwszym okręcie odesłał do Ameryki.

Admirał dowodzący Niderlandską flottą na morzu środziemnem, doniósł rządowi naszemu: iż otrzymał rozkaz zasłaniania tylko na przyszłość kupieckich okrętów Niderlandskich przeciw rozbojowi Algierczyków, ale nie Hiszpańskich, a zatem ostatnie nie mogą na iego pomocy polegać.

Z Lizbony d. 11 Września.

Dworska nasza Gazeta pod d. 6 b. m. zbiia wieść, iakoby N. Król prosił sprzymierzone lądowe Mocarstwa o utworzenie koalicyi na przytłumienie ducha rewolucyynego, który pokazał się w Amerykańskich naszych posiadłościach. Nigdy podobna propozycyia od naszego Dworu nie wyszła i żadnego nie przedsięwzięto kroku, któryby mógł naruszyć przyiacielskie stósunki między Angliią i innemi Mocarstwami.

Z Londynu d. 28 Września.

Dziś w wieczór P. Canning powrócić ma z Dublina do wieyskiego swoiego mieszkania Glocester - Lodge. Do przyśpieszenia iego tu powrotu wysłano przeciw niemu gońca.

Naynowsze Gazety Jamaiki pod d. 11 Sierpnia donoszą, iż Jenerał major Keane nie przyiął ofiarowaney mu przez mieszkańców Westmoreland na zawdzięczenie iego gorliwości w powściągnieniu handlu niewolnikami, honorowey szpady. Piszą także też gazety o zaszłych zaburzeniach na Martynice, z powodu których wielu buntowników rozstrzelano lub na inne kary skazano. Na tey wyspie znayduie się teraz 2500 woyska Francuzkiego, a na Gwadelupie 3000. W Porto - Royal stoią na kotwicach liniiowy okręt i korweta.

Podróżny od handlu Goldschmida i kompanii, który Gazety i listy o śmierci Iturbida do Londynu przywiózł, odbył drogę z Mexyku do Tempiko, w którey dwa konie zaieździł, w 6 dniach. Miał szczęście natrafić w Tempiko na odpływaiącą fregatę, na którą udał się zaraz, a postrzegłszy brzegi Angielskie, rzucił się na otwartą łodz, z którey na ląd wysiadł.

Opłata celna od zagraniczney wełny zniżoną została od 1 Grudnia o 3 pence.

Okręt Blonde odpłynie dziś z zwłokami Królestwa wysp Sanwichskich do Owaihi. Zabrał z sobą dla wyspiarzów prassę drukarską. Jeden z kraiowców stoi na straży przy zwłokach Królewskich.

Zdaie się bydź rzeczą pewną, iż wi-

dziane d. 4 Sierpnia w odnodze Mexykańskiey okręty, które za Hiszpańskie wzięto, był Angielski okręt Huzar z przeznaczonym do Mexyku konwoiem.

Podług listów z Malty Margr. Hasting rozpoczął tam urzędowanie swoie, iako Gubernator, podwyższeniem cla od zagranicznego zboża o 50 od sta i nakazem oddalenia się z wyspy wszystkiem wychodniom Włoskim. Pierwszy środek iest na korzyść właścicieli gruntowych.

Sławny dramatyczny Artysta Talma znayduie się tu teraz i da w teatrze Covent-Garden 12 wystawień.

W Wigginto odkryto pałac Rzymski.

Potężny deszcz d. 8 b. m. zapalił dom przy Jedburgh, który spalił się cały z wszystkiem, co się w nim znaydowało. Zadziwienie względem osobliwszego tego pożaru ustanie, gdy dowie się Czytelnik, iż w tym domu znaydowało się wapno niegaszone, które deszcz zapalił.

Przed kilku miesiącami umarł Król Indyanów Muskito, Jerzy Fryderyk August. Lecz okazało się, że Królowa z dwiema dworzanami udusiła go we śnie. Zgromadzili się mędrcy kraiowi, uznali Królową za winną i skazali ią wraz z pomocnikami na szubienicę. Wyrok został natychmiast uskuteczniony. Królowa przyznaiąc się do winy, zeznała, iż zagraniczny Rezydent w Cap Graicos a Dios namówił ią do tego czynu. Do tronu obieralnego w tym kraiu ubiega się dwóch kandydatów, stryy i brat zabitego Krola; głos dowodcy w Honduras rozstrzygnie ten wybór.

Naynowsze Nowoiorgskie Gazety do 2 Września zawieraią doniesienia o straceniu Iturbida. Daley donoszą, iż stan Rzeplitey Buenos-Ayres codziennie się ulepsza; zaufanie w istnieiącym rządzie iest utwierdzone i obligacyie tego kraiu coraz bardziey się podnoszą. Do powszechnego ukontentowania nie mało przykłada się ustanowienie okrętowey poczty między tą częścią świata i Europą. — Na końcu Sierpnia przybył do Bostonu Kolumbiyski Poseł, P. Salazar. — Na końcu bieżącego miesiąca Jenerał Lafayette przybędzie do Wasingtonu dla odwiedzenia Prezydenta.

Gazeta Kolumbiyska pod d. 18 Lipca donosi, iż rząd d. 30 Czerwca r. b. zatwierdził zawarty d. 23 Październik 1823 między Kolumbiią i Mexykiem zaczepny i odporny traktat. Artykuły 1 do 4go oznaczaią wzaiemną pomoc morzem i lądem. Art: 5 stanowi, iż w przypadku nagłego niebezpieczeństwa ieden kray całą siłą wspierać będzie drugi. Art: 7 znosi rozboie morskie i stanowi wzaiemne morskie sądy. Art: 10 oznacza wzaiemną pomoc przeciw zamachom obalenia istnieiącego porządku i obranego przez lud kształtu rządu. Podług Art: 11 każdy burzyciel spokoyności publiczney, który ucieczе z iednego do drugiego kraiu, będzie wydany. Art. 13 i 14 stanowią, iż obie umawiaiące strony wezwą inne rządy Hiszpańskie Ameryki do przystąpienia do tego przymierza, a skoro ważny ten cel dopięty zostanie, zbierze się Kongres z deputowanych wszystkich związków kraiow, dla utwierdzenia przyiacielskich stosunków pomiędzy wszystkiemi kraiami, i utworzenia rady powszechney i punktu ziedneczenia się w przykrych okolicznościach i powszechnem niebezpieczeństwi

Ziazd takowy odbywać się ma na międzymorzu Panama.

Liberator donosi z Huanchas (w pobliskości Limy i o 40 mil Angielskich od stolicy), że Jenerał Olaneta w połowie Maia przeszedł do niego z woyskiem swoim, i że w ciągu tegoż miesiąca starać się będzie zniszczyć resztę woyska Hiszpańskiego. — Boliwar zrzekł się 10,000 dolarow swey pensyi. Miał także wielkiego dawniey przeciwnika swoiego, Jenerała Morillo, dowiedziawszy się, że musiał Hiszpaniią opuścić, wezwał, aby powrócił do swych w Kolumbii posiadłości i żył iako prywatny człowiek spokoynie.

Do 6 Lipca drugi Deputowany Angielski, Pułkownik Campbell odiechał z Bogota przez Kartagenę do Anglii. Rząd przydał mu adjutanta, który odprowadzi go do Kartageny, aby wszędzie godnie był przyymowany. Gdy wyiechał z stolicy, odprowadzili go o milę od miasta Minister spraw zagranicznych, Konsul Jeneralny, znaczna liczba cudzoziemców i mieszkańców.

— Dnia 29. —

Powrócił tu P. Canning i niespodziewany iego powrót przypisuią przybyciu Jenerała Ozarowskiego, ktory przybydź miał z ważnemi poleceniami od Dworu Petersburgskiego.

Gazeta *Sun* twierdzi, iż z Greckiey pożyczki leży dotąd 400,000 Fs. prozno w Zante, i niema sposobu do ich przewiezienia do Nauplia, ponieważ z powodu ścisłey neutralności nie wolno z wysp Jońskich przewozić do Grecyi ani pieniędzy, ani potrzeb woiennych.

Z iedney wieczornych naszych Gazet dowiaduiemy się, iż przed 10 laty wyznaczona kommissyia do obrachowania pretensyy Angielskich do Francyi, dotąd swey pracy nie ukończyła.

Od wysłanego na odkrycia okrętu Griper, pod Kapitanem Lyon, nadeszła wiadomość z drogi Hudson. Okręt ten musiał stać dla lodów pod przylądkiem Sadiey.

W Hiszpanii odstąpić miano od planu wysłania Infanta Franciszka do południowey Ameryki.

Po iedney w tych dniach zimnych nocach postrzeżono tu na wodzie lód.

P. Gough, wynalazca parowych wozów, każe teraz robić małe kariolki o 3 kołach, ktore za pomocą miedzianego wiosła dwiema palcami kierowanemi bydź mogą pomiędzy tłokiem w tuteyszych ulicach. Napełnienie raz gazem machiny służy do 7miogodzinney jazdy.

W Kalkucie wychodzi teraz codziennie 7 Gazet, w Madras 3 a w Bombaiu 2.

Podług listów prywatnych rząd Francuzki tamować ma handel z St. Domingo. Okręt chcący tam niedawno z Hawru płynąć nie otrzymał pozwolenia i musiał udać się do wyspy S. Tomasza.

Przez Nowyiork nadeszła tu wiadomość, że Jenerał Santana, który dowodził w prowincyi Jukatan, odstrychnął się od ligi Mexykańskiey i przyłączył się do Hiszpanów, dla przywrócenia handlu z Hawanną.

Z Rzymu d. 23 Września.

Z powodu zbliżaiącego się Jubileuszu iest cały Rzym w poruszeniu. Reparacyie, które po wszystkich kościołach są czynione, zatrudniaią mnóstwo ludzi. Spodziewanych tu iest wiele bardzo cudzoziemców. Mówią nawet, iż Oyciec S. odebrał od wielu Katolickich Monar-

cnów listy, w których przyrzekaią dawać opiekę poddanym swoim, którzy zechcą udawać się w podróż do Rzymu. Wielkie mianowanie Kardynałów zdaie się bydź do Listopada odłożonem; ma iednak, iak mówią, d. 27 b. m. odbydź się Konzystorz, na którym Arcybiskupi Medyiolański, Toledu, Ewory i Biskup w Salines (w Piemoncie) otrzymaią purpury.

Dwór Sardyński zawdział d. 28. b. m. żałobę po zmarłym Królu Francuzkim na 2 miesiące i przez 5 dni będą w Turynie, teatry i publiczne zakłady zamknięte.

Od granic Tureckich d. 10 Września.

Dla przyśpieszenia odciągnienia woysk Tureckich z Multan Hospadar Stourdza zaliczył z prywatney swey kassy część potrzebnych pieniędzy na wypłacenie im żołdu, tak iż d. 29 Sierpnia woyska Tureckie zupełnie wyszły z Multan.

Dotychczasowy W. Wezyr Galib Basza złożony został z swoiego urzędu i na iego mieysce mianowany iest W. Wezyrem Mechmed - Selim Basza, do tychczasowy Basza Sylitryi.

Gazeta Smirneńska od 7 do 24 Sierpnia zawiera między innemi następuiące doniesienia: " Wystrzały z dział zapowiadaią dziś d. 7 Sierpnia Muzułmanom zaczęcie świąt Turban-Bairam. Europeyczykowie na uczczenie tych świąt pozaciągali swoie bandery. Używamy tu nayzupełnieyszey spokoyności. Upadek Ipsary ściąga z wszystkich okolic Natolii ochotników Muzułmańskich; sądzą, iż w Scalanuova zebrało ich się do 60,000 czekaiących na Kapitana Baszę, który zaraz po ukończonych świętach uderzyć chce 18 okrętami, wraz z admiralskim, na wyspę Samos. Goniec przywiózł naszemu Baszy wiadomość, że pierwszy oddział Egipskiey wyprawy od 4 dni stoi pod Makri.

List z Syra pod d. 22 Lipca donosi, że Odysseusz uwięziony został.

Wielu Anglików w ubiorach Albańskich przybyło do Morei. Część pożyczki Angielskiey przybyła do Grecyi i na tem półwyspiu krążą iuż Angielskie gwineie. Wszysey mieszkańcy miasta Aten i iego okolic, w których stoią Turcy, skupili się, iak niegdy za czasów Temistoklesa, na wyspie Salami. Turcy założyli swóy oboz pod górą Hymettas i wycinaią drzewa oliwne. Zamek Akropolis iest na lat trzy w żywność opatrzony; wiadomo, iż przed kilku laty odkryto tam nowe żrodło wody. Samiotowie posłali 150 beczek wina do Hydry na żołd dla krążącego przed tą wyspą oddziału flotty. Wiele Peloponeskiego woyska udało się także na Hydrę, tak iż ta wyspa znayduie się w dobrym stanie obrony. Spezsioci widząc, iż sami nie potrafią wydołać flocie Ibrahima Baszy złączyli się z Hydryiotami. W woynie lądowey opuścili się poniekąd Grecy; ztem wszystkiem gorale Parnassu oderznęli niedawno pod Salona dywizyią Turecką; zabili dwochbuńczucznego Baszę, zabrali 800 koni, 23 chorągwi (do których każdey należy 50 do 60 ludzi) i 3 działa.

— D. 12 Września. —

Podług Gazet Włoskich nie zachodzi żadna wątpliwość o odniesionych korzyściach przez flottę Grecką nad flottą Kapitana Baszy. Ostatni miał iuż nawet odstąpić od przedsięwzięcia przeciw Samos i udać się do Rodus, dla złączenia się z wyprawą Egipską.

DODATEK
DO N.ro 83.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 17 PAŹDZIERNIKA 1824 roku w NIEDZIELĘ.

— *Z Krakowa.* —

Wydział Spraw Wewnętrznych i Policyi w Senacie Rządzącym Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu,

Podaie do powszechney wiadomości, iż Senat Rządzacy w moc. Art: 910 Kodexu Cywilnego zatwierdził następuiące legata przez ś. p. X. Stanisława Micińskiego, Zakrystyiana przy Kościele Parafialnym Wszystkich Swiętych, testamentem w formie mistyczney sporządzonym na rzecz Instytutów zrobione, iako to:

Dla Zgromadzenia Siostr Miłosierdzia przy Szpitalu S. Łazarza zostaiących Złp. 300.

Dla Ogólnego Domu Schronienia Ubogich pod Opieką Towarzystwa Dobroczynności zostaiącego Złp. 300.

Na rzecz Zakonu płci męzkiey Złp. 100.

Na Zakony płci żeńskiey Złpol: 50.

Do Kaplicy Męki Pańskiey Złpol: 100 przy Kościele XX. Franciszkanow, i na Obraz Pana Jezusa także u Męki Pańskiey Złp. 100.

Dla Xęży Dominikanow na Centuryią Złpolskich 100.

Dla Instytutu Banku Pobożnego Złotych Polskich 1000.

W Krakowie d. 24 Września 1824 r.

Senator Prezyduiący
Trzciński.
Konwicki, Sekr: W.

REKTOR
Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W dopełnieniu Reskryptu Wielkiey Rady tegoż Uniwersytetu z dnia 28 Września r. 1824 do L. 1085 wydanego, stosownie do przepisów Statutu o Konkursach w § 2. i 3 zawartych, podaie do wiadomości i ogłasza Konkurs na Katedrę Professora Astronomii i Dyrektora Obserwatoryium Astronomicznego w Uniwersytecie Jagiellońskim przez rezygnacyią z strony byłego iey Professora i Dyrektora a przez Radę Wielką Uniwersytetu przyiętą wakuiącą; z obowiązkiem dawania sześć lekcyi publicznych w tygodniu, czynienia i zapisywania wszelakich Obserwacyi i utrzymywania w tem względzie Korrespondencyi z zagranicznemi Obserwatoryami. — Konkuruiący o tę Katedrę wzwani są złożyć w Kancellaryi Uniwer-

zytetu, opis swoiego życia, udowodniaiąc zaświadczeniami swoie Nauki i dobre obyczaie, tudzież uzyskany Stopień Doktora Filozofii, dołączą oraz Programma według ktorego każdy z Nich życzy sobie dawać lekcyie przedmiotu wyżey wymienionego. — Po złozeniu takowych dowodów współubiegaiący się uwiadomieni zostaną o dalszem postępowaniu konkursu.— Roczna pensyia do tey Katedry przywiązana wynosi 6000 Złot: polsk: Termin do ubiegania się o wspomnioną Katedrę iest dzień , Stycznia 1825 r.

Zastępca Rektora Uniw: Jeg:
Girtler.

Jankowski Sekr: Uniw: Jag:

Z Berlina d. 6 Października.

D. 3 b. m. nastąpiło tu z rozporządzenia N. Króla pierwsze otworzenie posiedzeń prowincyionalnego Seymu Marchii Brandeburgskiey i Margrabstwa niższey Luzacyi. Członki Seymu po wysłuchaniu nabożeństwa w katedralnym tuteyszym kościele, błagaiąc błogosławieństwa Boskiego w swoich obradach, zebrały się w przeznaczonym do obrad domu, gdzie potem Kommissarz Królewski, rzeczywisty tayny Radca i Prezes naywyższey prowincyi Brandeburgskiey, P. Heydebrek, otworzył mową uroczyście posiedzenia Seymu, i oraz oddał styr obrad mianowanemu przez N. Pana Marszałkowi, Ministrowi stanu Hr. Alvensleben.

Od 4go b. m. Dwor tuteyszy zawdział na 3 tygodnie żałobę po zmarłym Królu Francuzkim.

D. 25 Września r. b. Królewsko-woienny Radca Augustyn Brass, w powrocie z Karlsbadu do Berlina, umarł nagłą śmiercią w Dreznie w 44 r. życia. Kray traci w nim gorliwego i wiernego sługę, a żona z małoletniemi dziećmi opłakuie kochaiącego męża i oyca.

Od brzegów Menu d. 3 Października.

Proiektowane w izbie Deputowanych kraiu Wirtembergskiego utworzenie 2ch konwiktów, przyszło iuż do skutku. W Tybindze i Rottweil założone są dwa konwikty dla poprzedzaiących filozofiią nauk kandydatów poświęcaiących się duchownemu Katolickiemu stanowi, ieden na 100, drugi na 120 uczniow.

Pułkownik Amadieu, guwerner paziów Króla Bawarskiego, przybył z dwiema professorami i 21 uczniami od 12 do 18 lat maiącemi i do naypierwszych w kraiu rodzin należącemi, d. 16 z. m. do Florencyi. Użyli do tey podroży dwochmiesięcznych wakacyy, ktorą z Minchen do Florencyi piechotą odbyli. Po 8miodniowym zabawieniu w ostatniem mieście, powracaią znowu piechotą do kraiu. — Właścicielowi nowo odkrytego w Goldbach przy Aszafenburgu żrodła cudowney wody żelazney, Radcy nadwornemu, Doktorowi Ezihak, wyznaczył N. Krol Bawarski rocznie 1000 ZR. na utrzymanie tego zbawiennego źrodła przeciw wielu chorobom. — Magistrat stolicy Minchen wysłał do Tagernsee deputacyią, dla zproszenia J. K. Moi na przypadaiącą w Październiku na łące S. Teressy uroczystość, na którą poczynione iuż są przygotowania. J. K.M. przychylił się do życzenia Magistratu. Deputacyia miała oraz szczęście widzieć przysłany od J. C. W. Arcyxięcia Franciszka Karola swey narzeczoney, Królewnie Jmc. Zofii, podarunek przedślubny, który składa się z wizerunku Arcyxięcia,

na około naypięknieyszemi brylantami wysadzanego, korony z naypięknieyszych opalów zrobioney i dyiamentami wysadzaney i krzyża orderu Damskiego Maryi Teressy, naydroższemi kamieniami przyozdobionego. Cały ten podarunek szacowany iest od znawców do 600,000 ZR.

Była Cesarzowa Hayti, Pani Chrystow przybyła d. 30 z. m. do Frankfortu. Przez zimę mieszkać będzie w Florencyi.

Z Bruxelli d. 1 Października.

N. Król ziedzie tu d. 15 b. m.

Poseł Angielski przy Dworze naszem wezwany został do Londynu. Sądzą, iż upoważniony zostanie od Monarchy swoiego do zawiezienia Królowi Francuzkiemu Karolowi X. powinszowania wstąpienia na tron.

Przybył tu Nuncyusz Papiezki.

W Amersfort zdarzył się niedawno smutny przypadek. Gdy artyleryia odbywała w tamteyszey okolicy ćwiczenia, zbliżył się P. Wageningen przypadkowo do mieysca strzelania i 6ciofuntowa działowa kula w odległości o 1900 kroków urwała mu głowę.

Gazeta Amsterdamska twierdzi, iż nadeszłe z Tryiestu i Wenecyi listy donoszą, że Turcy wylądowali na Samos raz w 8000, drugi raz 7000 ludzi, lecz wszyscy wyciętemi zostali.

Gazeta tuteysza donosi, iż Xżę Wellington niebezpiecznie choruie.

Gdy niedawno rozkopywano ziemię na mieyscu niegdy klasztoru Beguinow znaleziono kilka sztuk srebrnych pieniędzy z czasów Hrabiów Henegau, a między innemi złoty pieniądz bity w r. 1579 pod rządem Karola X.

Podług prywatnego listu z Oost-en-Finster-wolder-Polder, w okolicy Greningi, pokazała się tam od dni kilku wschodnia Szarańcza (*Grylus migratorius.*) Niewiadoma ieszcze iey ilość i ta niepewność powiększa przestrach.

List z Singapore pod d. 1 Marca donosi, że wyszła w Wrześniu r. 1823 wyprawa wgłąb wyspy Borneo, upłynąwszy 65 mil Niemieckich w górę rzeki Pontiana, powróciła szczęśliwie w Listopadzie. Zamiar przedsięwzięcia, podbicia niepodległych kraiów Sangao, Sintag i Silat zupełnie dopięty został, ponieważ mieszkańcy nayranieyszego nie czynili odporu. Niderlandy stały się więc panem całey wyspy Borneo, maiącey 14 mil kwadratowych rozległości, i posiadaią tam kopalnie dyiamentów i złota. Otwartemi iuż dla Europeyskiego handlu portami są Banniermassin, Pontiana, Monapawa i Sambas.

Teatr Narodowy.

Dziś w Niedzielę d. 7 Październ: r. b. Towarzystwo Artystów Dramatycznych przybyłe z powrotem do Krakowa, będzie miało zaszczyt dadź reprezentacyią wielkiey Opery z recitatiwami, z dzieiów oyczystych ułożoney wierszem przez J. U. Niemcewicza z muzyką K. Kurpińskiego w 3 aktach: *Jadwiga Królowa Polska* czyli *Połączenie Litwy z Koroną.*

UWIADOMIENIE.

Niżey podpisany, czyniac różne doświadczenia w robieniu Kwasu Saletrowego (Acidum Nitricum) zwanym, który niemal zawsze iest skażony kwasem Wodo-Chlorowym (Acid: Hydrochloricum); co pochodzi od Saletry maiącey zawsze przy sobie Wodo-chloran potażu (Hydro chloras potassae), co w rozkładzie przez kwas Siarkowy, tenże

kwas Wodo-chlorowy przechodzi wraz z kwasem Saletrowym.

Wiadomy iest wprawdzie sposób czyszczenia pomienionego kwasu przez srebro; lecz ten iest zbyt kosztownym: przeto umyśliłem w tym razie uczynić doświadczenie na kwasie Saletrowym za nieczyszczonym kwasem Wodo-chlorowym, dostrzegłem: iż w tem celu użyty Niedokwas ołowiu w poł zeszklony, tak uproporcyonowany, iż ze wszystkim kwas Wodo-chlorowy od kwasu Saletrowego, odebrać iest w stanie. Przeto powziąłem to sobie za obowiązek doniesienia Prześwietney Publiczności kogo interessować może o podobnym dostrzeżeniu. — W Krakowie d. 11 Paźdz: 1824.

Jozef Sawiczewski,
Mny: Dor: Farmacyi Chemii
P. O. Professor.

UWIADOMIENIE.

Podpisany przeniosł się z mieszkania Nro 199 pod Nro 89 do kamienicy P. Masłowskiego w tey samey ulicy Grodzkiey w Krakowie od dnia 1 Września 1824 roku.

Michał Stachowicz.

DONIESIENIA.

Licytacyia Fantów w Komorach Banku Pobożnego zastawnych, kleynotowych od dwoch lat, Sukiennych roku i sześć niedziel do 31go Lipca r.b. rachuiąc niewykupionych, zacznie się w kamienicy Brackiey na Sienney ulicy pod Nrem 53 dnia piętnastego Listopada r. b. od godziny 9tey zrana aż do 1wszey; Osoby chcące wykupić swe fanty, aby nie były sprzedane na licytacyi maią się przed tym terminem udać do Banku Pobożnego.

Dan na Sessyi Brackiey d. 1 Października 1824 r.

Piekarski, S B.
Bugaiski, Sekretarz.

W dniu 19 Października r. b. o godzinie 10 ranney w Rynku głownym Miasta Krakowa w gmachu Sukiennice zwanym, odbędzie się publiczna licytacyia: ubiorów wieyskich, kożuchow 2ch, skrzyń 3ch, obrazow, &c. a to za gotowe liczyć się maiące pieniądze. Chęć zatym licytować maiących, podpisany Komornik na mieyscе i czas oznaczony zaprasza.

W Krakowie d. 13 Października 1824 roku.

Teodor Jaworski, K. S.

W dniu 22 Października r. b. 1824 o godzinie 10 ranney, na Podbrzeziu w domu pod L. 163 odbędzie się wdrodze exekucyi Sądowey publiczna Licytacya na wydzierżawienie Izb dwóch z komórką na drzewo, a to na lat trzy ciągle bez przerwy to iest: od dnia pierwszego Listopada 1824 r. do podobnegoż dnia i miesiąca 1827 r. Zaś pożniey Zyta w snopie, Ziemniakow &c. Z tym chęć licytowania maiących zaopatrzonych w Vadium Złp. 20 co do zamieszkania podpisany Komornik na mieysce i czas oznaczony zaprasza. Gdzie zarazem warunki Licytacyi ogłoszonemi zostaną. — W Krakowie d. 14 Paździerkika 1824. r.

Teodor Jaworski, Kom: Sąd:

W Krakowie na Piasku przy Ulicy Pańskiey pod L. 74 u niżey podpisanego iest do sprzedania przeszło 600 sztuk Brzoskwin okulizowanych, w Ośmiu gatunkach różnych pięknych i wielkich, początkowo sprowadzonych z Wrocławia, Berlina i Drezna, a tu rozmnożonych; sztuka iedna po Złp. 3 Moreli 200 także po Złp. 3 — Jabłoni naywięcey zimowych i Gruszek trzechletnich po Złp. 2 dwóletnie zaś po Złp. 1 gr. 15 Orzechów Włoskich czteroletnich sztuk 100 po Złp. 1. Raygrassu Francuzkiego (avena datior) funt po Złp. 1 gr. 15 — Nasienia Cebuli czystego i dobrego gatunku funt po Złp. 9. Flancow Szparagowych trzechletnich kopa po Złp. 6 dwóletnich po Złp. 3.

Leon Gawłowski.

Ktoby sobie życzył kupić Włok na Ryby dostanie go w Ulicy S. Jana N. 485.